basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

MEI/JUNIE 2026

WES-KAAP

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word). Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: DRAMA

VRAAG 1: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	• Hy moes gemeenskapsdiens doen. • Hy moes honderd/100 ure gemeenskapsdiens doen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.2	• (By) Silwerkloofstalle • (Op) (Wilma se) perdeplaas • By Wilma *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.3	• Sy ma het min geld verdien. • Daar was nie geld vir 'n troeteldier/'n pop wat net eet en piepie nie. • Daar was nie geld om vir troeteldiere te sorg nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.4	• Wilma het Lucky gelos (om hek toe te hardloop). • Wilma het die prokureur gebel (om Lucky te kom haal). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.2	D/kan aanvoel of mense goed of sleg is.	1
1.3	Wilma	1
1.4.1	D/Lucky was kwaad omdat hy arm was.	1
1.4.2	C/Lucky het gespot oor sy ma wat werk toe loop.	1
1.4.3	E/Lucky het gevoel dat Wilma hom nie vertrou nie.	1
1.4.4	A/Lucky was ongeduldig met Lady Jane.	1
1.5	• Wilma het vir Lucky gewys wat hy moes doen. • Wilma het Lucky se selfoon gevat en in haar sak gesit. • Wilma het vir Lucky vertel van die kinders wat by haar kom perdry. • Wilma het vir die prokureur gesê dat Lucky by die grootpad vir haar wag. *(Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.)*	1 1 1 1
1.6.1	gesond	1
1.6.2	die beste van jou eie omstandighede moet maak	1

1.7	Wilma het … • hom meer as een kans gegee. • hom steeds laat terugkom plaas toe (al was sy kwaad vir hom). • vroeg die tweede Saterdag sy selfoon teruggegee. • nie vir die prokureur/mevrou Bekker vertel wat Lucky alles op die plaas verkeerd gedoen het nie/oor Lucky gekla nie. • vir mevrou Bekker/die prokureur gesê dat alles goed gegaan het. • vir mevrou Bekker/die prokureur gesê dat Lucky tyd nodig het (om aan te pas)/nog moet leer om te luister. Wilma ... • wou hê dat Lucky moet verander. • was geduldig. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.8	• Lucky het nie Binki se toestemming gevra/gehad om dit te doen nie. • Lucky het geen reg gehad om dit te doen nie. • Binki se selfoon is haar persoonlike besitting. • Dit is elke mens se keuse om te besluit wie jy op jou kontaklys wil hê. • Lucky het nie Binki se privaatheid gerespekteer nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.9	Ek sou … • (ook) kwaad/gefrustreerd gewees het. • (ook) gevoel het dis onregverdig. • (ook) nie daarvan gehou het om die stalle skoon te maak nie. • (ook) negatief/vyandig gevoel het. • aanvaar het dat dit my straf is vir iets wat ek verkeerd gedoen het. • probeer het om positief te wees/uit my foute te leer/reg te maak wat ek verbrou het. • bang gevoel het want ek ken niemand daar nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	Die skrywer wys/beklemtoon … • Lucky se frustrasie omdat hy regtig nie weet wat om te doen nie. • dat Lucky nie gewoond was aan diere/troeteldiere nie. • Lucky se ongelukkigheid/woede (oor sy arm huislike omstandighede). • dat Lucky almal behalwe homself vir sy probleme blameer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.11	Dukie	1
1.12	• Binki se hondjie is dood (tydens die brand). • Binki het littekens (as gevolg van brandwonde). • Hulle huis het afgebrand. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.13.1	Sabrina	1

1.13.2	besigheidsvrou	1
1.13.3	naweke	1
1.13.4	twaalf	1
1.14	sarkasme	1
1.15.1	C/Binki het op haar eie klein takies op die perdeplaas gedoen.	1
1.15.2	E/Lucky het gedink dat Binki hom sou haat as sy weet wat hy aan diere gedoen het.	1
1.15.3	B/Binki se ma het die foon in haar oor neergesit.	1
1.15.4	D/Binki het besluit sy het haar ma nie nodig nie.	1
1.16	• Binki het niks verkeerd gedoen nie. • Binki se ma/Sabrina het haar by die perdeplaas gelos/gebêre/vir Binki gegril. • Binki se ma was te besig/het te hard gewerk (om aandag aan haar te gee). • Binki se ma was dikwels weg van die huis af en kon Binki nie alleen laat nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.17	B/wys wat die karakter op daardie oomblik doen.	1
1.18.1	was Binki bang vir die perde	1
1.18.2	tevrede	1
1.19	• Wilma kon nog 'n kind help/van perde leer/haarself help as sy Binki help. • Wilma het (aangename/rustige) geselskap gehad. • Binki het haar met die werk op die perdeplaas gehelp. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.20	Lucky het … • geleer dat ander mense ook probleme het/swaarkry. • geleer om ander mense/diere te respekteer. • sy (wrede) houding teenoor diere het verander. • nou sy ma se liefde/sorg waardeer. • geleer dat nie alle wit mense ryk is nie. • geleer dat nie alle ryk/wit mense sleg is/op arm mense neersien nie. • geleer dat geld jou nie gelukkig maak nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

1.21.1	Ek sou … • eerder met haar probeer vriende maak het/vriendelik met Binki gewees het. • Binki nie allerhande name genoem het nie. • nie lelike goed vir Binki gesê het nie. • nie oor goed gepraat het wat Binki hartseer maak nie. • nie my frustrasies op Binki uitgehaal het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die kandidaat kan nie net die teenoorgestelde van die stelling gee nie).*	1
1.21.2	• Lucky het Binki glad nie geken nie/niks van haar omstandighede geweet nie. • Binki was altyd vriendelik/gaaf met hom. • Wilma het gesê Binki verdien nie sy goor houding/ boeliegedrag nie. • Dis verkeerd/lelik om ander mense ongelukkig/hartseer te maak/te terg. • Dis nie Binki se skuld dat hy gemeenskapsdiens moes doen/arm was nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TOTAAL AFDELING A:	**40**

AFDELING B: KORTVERHALE

VRAAG 2: *FEESMAAL* – E.A. Swanepoel

VERHAAL A: "DIE KRISMISBOKKIE" – Audrey Blignault

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	Kleinboet	1
2.1.2	• (By) Kleinboet se huis • In die dorp by Kleinboet-hulle se huis *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.1.3	Pappie het geweet Kleinboet ... • was lief vir diere. • wou graag diere by sy huis gehad het. • was ongelukkig op die dorp, (want daar was nie diere nie). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.1.4	Almal het gehelp om na Rietman te soek. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.2	C/Kleinboet gelukkig maak.	1
2.3	(platterige) kissie	1

2.4	• Rietman het drie dae voor Kersfees weggeraak. • Drie kinders het vir Kleinboet die bokkie gebring wat hulle teen die draad vasgekeer het. • Kleinboet het gedink die bokkie wat Oukersaand dood is, was Rietman. • Kleinboet het nie saam met sy gesin aan Kersfees deelgeneem nie. *(Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.)*	1 1 1 1
2.5.1	C/Kleinboet was ongelukkig dat hy nie op die plaas kon bly nie.	1
2.5.2	D/Pappie was bekommerd dat die bokkie dalk die blomme sou verniel.	1
2.5.3	A/Amanda was dankbaar oor die kersgeskenk wat Kleinboet ontvang het.	1
2.5.4	B/Kleinboet was só bly om Rietman weer te sien dat hy dit amper nie kon glo nie.	1
2.6.1	Kersfees	1
2.6.2	oor liefde gaan	1
2.7	Die bokkie ... • sou doodgaan as niemand hom/haar help nie. • kon nie vir hom-/haarself sorg nie. • het hulp nodig gehad. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.8	• Kleinboet was baie hartseer. • Kleinboet het vertroosting nodig gehad. • 'n Pa behoort sy kind/seun te ondersteun as die kind hartseer is. • Kleinboet moes sy hartseer alleen dra. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.9	Ek sou ... • gehuil het. • kwaad gewees het vir almal. • vir myself gesê het ek moet sterk wees/myself moed ingepraat het. • planne bedink het om 'n ander diertjie te kry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.10	Die skrywer wil beklemtoon dat Kleinboet ... • baie bly/opgewonde was. • dit nie verwag het nie/nie gedink het so iets sal gebeur nie. • dit amper nie kon glo nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[20]

VERHAAL B: "OM LAASTE TE KAN LAG" – Chris Barnard

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11	Oom Apie … • het nooit getrou nie. • het nie 'n vaste werk/ambag gehad nie. • het nie 'n lappie grond/vaste blyplek gehad nie. • het nie van geld gehou nie. • was nie (baie) betroubaar nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.12	'n metafoor	1
2.13	(By die) … • slaghuis • plaaswinkel	2
2.14.1	boer	1
2.14.2	kouse	1
2.14.3	geheime	1
2.14.4	veertig	1
2.15.1	D/Oom Apie het los werkies in en om mense se huise gedoen.	1
2.15.2	A/Die kinders het baie van oom Apie gehou.	1
2.15.3	E/Die jeugliefde wou met oom Apie trou.	1
2.15.4	C/Oom Apie is aangeraai om liewer te trou.	1
2.15.4	C/Oom Apie is aangeraai om liewer te trou.	1
2.16	Oom Apie het sy eie stoel saam met hom gedra, want … • hy het rus-rus geloop. • hy was oud. • hy was vet. • daar was nie altyd klippe langs die pad waarop hy kon sit (en rus) nie. • as hy plat op die grond gesit het, het hy gesukkel om weer op te staan. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.17	C/nie oor dinge gedroom het nie, maar dinge gedoen het.	1
2.18.1	baie	1
2.18.2	alleen	1

2.19	Die jeugliefde … • het iets gehad om oom Apie mee af te pers/te dwing om met haar te trou. • kon dit gebruik om haar sin te kry. • wou dit vir haar eie gewin gebruik. • kon oom Apie in die skande steek as sy die geheime verklap. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.20	Oom Apie … • het as 'n ongetroude losloper gesterf. • het nie nodig gehad om te trou nie. • het homself uit die penarie met die jeugliefde gekry. • se geheime was veilig. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.21.1	Ek sou … • hom nie gedwing het om te trou nie. • hom nie gedreig het nie. • liewer voortgaan met ons vriendskap. • sy geheime stilgehou het. • nie alles met die idee van trou bederf het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.21.2	• Dit is nooit reg om iemand anders te dwing/manipuleer/af te pers om jou sin te kry nie. • Dit was oom Apie se keuse./Oom Apie kon self kies of hy wil trou of nie. • 'n Mens verklap nie iemand anders se geheime waarmee die persoon jou vertrou het nie. • Dit was nie nodig om so laat in hulle lewens te trou nie. • Hulle kon liewer goeie vriende gebly het. • Die trou-idee het hulle jarelange vriendskap bederf. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[20]

TOTAAL AFDELING B:	**40**
GROOTTOTAAL:	**40**

Kopiereg voorbehou